

РАМКА И ФОКУС НА РАБОТА НА КОМИСИЯТА ПО РАЗВИТИЕ И ПРИЛАГАНЕ НА ИНОВАЦИИТЕ, КРЪГОВАТА И БИОБАЗИРАНА ИКОНОМИКА (КИКИ) КЪМ КСЕЗС

Версия 1.0 от 29.07.22 г.

1. ЦЕЛ:

Подпомагане реализирането на реформите и инвестициите в Компонент 2 „Научни изследвания и иновации“, съвместно с Компонент 3 „Интелигентна промишленост“ и интегрирането им към **Компонент 4 „Нисковъглеродна икономика“** на Националния план за възстановяване и устойчивост (НПВУ)

Компонент 2 „Научни изследвания и иновации“ на НПВУ съдържа мерки за увеличаване на иновациите в България и оттам – за насърчаване на средносрочния и дългосрочния икономически растеж на страната.

Компонент 3 „Интелигентна промишленост“ от Плана за възстановяване и устойчивост на България има за цел създаване на благоприятни условия и на стимули за частните инвестиции в България.

Компонент 4 „Нисковъглеродна икономика“ цели да се декарбонизира икономиката чрез рязко увеличаване на използването на възобновяеми енергийни източници и на икономии на енергия, инвестиции в интелигентни мрежи, междусистемни връзки и инфраструктура за съхранение, пазарни реформи и по-добро управление на енергийния сектор. По-специално компонентът има за цел да ускори декарбонизацията на енергийния сектор.

В своята работа КИКИ ще разглежда реформите съвкупно и с планираните инвестиции подпомагайки различните етапи и цели на НПВУ от [решението за одобрението \(Council Implementation Decision - CID\) на НПВУ от ЕК](#).

2. ОСНОВНИ ИЗИСКВАНИЯ КЪМ КИКИ, ЗА ПЕРИОДА ДО КРАЯ НА 2022 г., КОИТО ТРЯБВА ДА БЪДАТ СЪОБРАЗЕНИ, С ПРОИЗХОД ИНВЕСТИЦИИТЕ И РЕФОРМИТЕ В НПВУ:

Реформа 7 (C4.R7): Разгръщане на потенциала на водородните технологии и производството и доставките на водород. Целта на тази реформа е да се премахнат основните пречки, посочени в пътната карта за развитието на технологията за водород, и да се приложат мерките, необходими за развитието на цялата верига за създаване на стойност във връзка с водорода.

Изпълнението на реформата приключва до 31 март 2023 г.

Изготвяне и приемане на Национална пътна карта за подобряване на условията за разгръщане на потенциала за развитие на водородните технологии и механизмите за производство и доставка на водород.

Предвидените стъпки за нейната реализация са:

1. Създаване на работна група (Q2/2022)

Създава се работна група, натоварена със задачата за изготвянето на Националната пътна карта. В състава на работната група, освен представители на държавната администрация, са привлечени и представители на частния сектор и научните среди, идентифицирани въз основа на критерии, подкрепени от европейския и националния опит;

2. Изготвяне на доклад, оценяващ потенциала за развитие на водородни технологии (Q3/2022)

Въз основа на анализ на опита на други страни работната група ще изготви оценка на потенциала за развитие на водородни технологии. Ще бъдат идентифицирани пречките пред развитието и внедряването на тези технологии, като се разработят и предложат промени в нормативната рамка за подобряване на условията за разгръщане на потенциала за развитие на водородните технологии и механизмите за производство и доставка на водород;

3. Изготвяне на Национална пътна карта (Q1/2023)

Ще бъдат организирани дискуссионни форуми за обсъждане като в резултат от проведените консултации, работната група ще предложи проект на Национална пътна карта за подобряване на условията за разгръщане на потенциала за развитие на водородните технологии, включително зелен водород и механизмите за производство и доставка на водород, който ще бъде внесен за решение в Министерския съвет; Изменения в нормативната уредба, прилагачи Националната пътна карта. Измененията ще премахнат ключовите пречки, идентифицирани в пътната карта за развитието на технологията за зелен водород, и ще прилагат мерки, необходими за развитието на цялата верига на стойността на зеления водород.

3. ОСНОВНИ ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ДЕЙНОСТТА НА КИКИ С ФОКУС ДО КРАЯ НА 2022 г., КОИТО ТРЯБВА ДА БЪДАТ СЪОБРАЗЕНИ С РЕФОРМИТЕ И ИНВЕСТИЦИИТЕ В НПВУ:

- **Програма за икономическа трансформация** предвижда предоставяне на целева подкрепа под формата на грантове и финансови инструменти на българските предприятия за улесняване на прехода им към цифрова, нисковъглеродна и ресурсно ефективна икономика. Програмата ще се изпълнява посредством три фонда:
  - **Фонд 1: „Растеж и иновации“** е структуриран в две направления;
  - **Фонд 2: „Зелен преход и кръгова икономика“** е структуриран в две направления:
    - Първото направление цели подкрепа на прехода към климатична неутралност чрез подобряване на енергийната ефективност и независимост на ниво предприятие. За тази цел е предвидена грантова схема в подкрепа на МСП в размер на 200 млн. лв. (включително малки дружества със средна пазарна капитализация и дружества със средна пазарна капитализация) за изграждане на нови ВЕИ за собствено потребление в комбинация с локални съоръжения за съхранение на енергия, както и допълнителен гаранционен финансов инструмент за енергийна ефективност и възобновяема енергия;
    - Второто направление в рамките на фонда се фокусира върху достъпа до финансови ресурси за МСП и големи предприятия в подкрепа на прехода към кръгова икономика чрез въвеждане на кръгови модели на производство и потребление, стандартизиране в областта на околната среда и насърчаване на технологии, свързани с рециклиране и повторна употреба на отпадъци, ремонт и използване на продукти на биологична основа.
  - **Фонд 3: „Инвестиции в климатичен неутралитет и цифрова трансформация“** - Основната цел на фонд 3 е да подпомогне прехода към дигитална и с нулеви емисии икономика, подкрепяйки структурирането на дялови инструменти за реализирането на инфраструктурни проекти (чрез проектно финансиране) в тази област. Посоченото включва, без да се ограничава до, инфраструктурни активи за производство и съхранение на зелена енергия (възобновяеми енергийни източници, биомаса, съхранение, инфраструктура за зареждане на електромобили, водород), цифрова инфраструктура (ИКТ, оптична инфраструктура, центрове за данни, 5G), градско възстановяване, енергийна ефективност и социална инфраструктура.

- **Изготвяне и приемане на Национална пътна карта за подобряване на условията за разгръщане на потенциала за развитие на водородните технологии и механизмите за производство и доставка на водород**, до момента са предприети следните стъпки за изпълняване на реформата:
  - Създадена е работна група, с водещи експерти от водородния сектор към МИР, която въз основа на анализ на опита на други страни работната група ще изготви оценка на потенциала за развитие на водородни технологии. Ще бъдат идентифицирани пречките пред развитието и внедряването на тези технологии, като се разработят и предложения за промени в нормативната рамка за подобряване на условията за разгръщане на потенциала за развитие на водородните технологии и механизмите за производство и доставка на водород. Ще бъдат организирани дискуссионни форуми за обсъждане като в резултат от проведените консултации, работната група ще предложи проект на Национална пътна карта за подобряване на условията за разгръщане на потенциала за развитие на водородните технологии, включително зелен водород и механизмите за производство и доставка на водород, който ще бъде внесен за решение в Министерския съвет.
- **Програма за ускоряване на икономическото възстановяване и трансформация чрез наука и иновации, която предвижда създаване на механизъм за насърчаване на публичните и частните инвестиции в научни изследвания и иновации чрез координация на държавните усилия и политики за оптимизиране и засилване трансфера на изследователски резултати и технологии. Предвидените инвестиции са в два основни стълба.**
  - **Първият стълб** ще се изпълнява посредством 2 дейности:
    1. Изпълнение на проектни предложения на иновативни малки и средни предприятия (МСП), получили знака за качество „Печат за върхови постижения“ по конкурсите на Европейския съвет по иновациите с водещо ведомство Министерството на иновациите и растежа;
    2. Изпълнение на проектни предложения в част „Разширяване на участието и укрепване на Европейското научно пространство“ на Рамкова програма „Хоризонт Европа“ с цел укрепване на научноизследователския

и иновационен капацитет на българските държавни висши училища и научноизследователски организации с водещо ведомство МОН.

- **Вторият стълб** е за създаване на национален модел за развитие на изследователските университети, който позволява на висшите училища да преминат на един следващ етап от своето развитие и да се превърнат в пълноценни участници в научноизследователската и иновационната екосистема.
- **Повишаване на иновационния капацитет на Българската академия на науките (БАН) в сферата на зелените и цифровите технологии:**
  - **Основната цел** на предложението е засилване на **иновационния капацитет** на БАН и активно участие в националната научноизследователска и иновационна екосистема с оглед на ускоряване на икономическата трансформация на страната.
  - Основен **тематичен фокус** ще бъдат иновации, свързани със зелената сделка и цифровизацията в съответствие с Плана за възстановяване и устойчивост на Република България. Приоритетите са: нисковъглеродна енергия и кръгова икономика (водородна енергетика и мобилност, съхранение на енергия, горива с ниски емисии на CO₂, улавяне на CO₂, електромобилност, енергийно автономни обекти, функционални материали), други чисти технологии, рециклиране, както и съвременни цифрови технологии (подпомагащи пълноценно осъществяване на Зелената сделка при **5G** свързаност) и интелигентни системи за сигурност при обмена на данни и комуникациите.

4. Извадка от реформи и инвестиции до края на 2022/23 г., важна за работа на КИКИ,

59	КЗ.И2: Инвестиция 2.2.в — Схема за безвъзмездни средства за подпомагане на предприятията в прехода към кръгова икономика	Етапна цел	Приключили процедури за подбор	Публикуван списък с одобрени за финансиране проекти и резервен списък				T2	2023 г.	<p>Процедурите за подбор ще са открити и конкурентни.</p> <p>Бенефициерите ще са МСП и големи дружества с дейност в раздел С „Преработваща промишленост“ по NACE. Подбраните проекти ще подпомагат дружествата при внедряването на производствени методи на кръговата икономика, в частност намаляване на отпадъците, ограничаване използването на пластмаси за еднократна употреба, използване на ресурси с биологичен произход, подобряване на стандартите за екосъобразност на изделията и енергийната им ефективност, както и информиране на потребителите за въздействието на въглеродния отпечатък.</p> <p>Проектите ще са в съответствие с област на интервенция 047 и 047а от приложение VII към Регламента за МВУ. Най-малко</p>
----	--	------------	--------------------------------	---	--	--	--	----	---------	---

109	С4.15: Пилотни проекти за производството на зелен водород и биогаз	Ключов етап	Стартиране на тръжна процедура за предложения за пилотни проекти за производството на зелен водород и биогаз.	Публикуване на тръжната процедура (включително насоки и критерии за подбор) за предложения за проекти				T1	2023	<p>Тръжната процедура за производството на зелен водород и биогаз, която обхваща най-малко 55 MW нов капацитет за производството на зелен водород в електролизьори и най-малко 9 MW производствен капацитет за биогаз, се стартира.</p> <p>Критериите за подбор на тръжната процедура осигуряват съответствие с техническите насоки за прилагането на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01).</p>
-----	---	-------------	---	---	--	--	--	----	------	---

5. СЛЕДВАЩИ СРЕЩИ НА КИКИ В МС:

- **16.08.22 г.** – До този срок представителите на заинтересованите страни да изпратят своите предложения до членовете и секретариата на КИКИ по реформата от т.2 на рамката;
- **30.08.22 г.** – Секретариатът на КИКИ да структурира предложенията на заинтересованите страни и да изпрати необходимата информация за Пътната карта за водорода от т.2. на членовете на КИКИ;
- **13.09.22 г.** – В срок до **06.09.22 г.** членовете на КИКИ да изпратят своите коментари и обратна връзка по изпратената информация от Секретариата на КИКИ, за да може тя да бъде разгледана и одобрена на заседанието на КИКИ на 13.09.22 г.;
- **27.09.22 г.** – Планиране на срещите и фокус на работата на КИКИ за периода до края на 2022 г.